

Uchwała nr V/27/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 3 lutego 2023 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Miejskiej
w Kątach Wrocławskich nr LIX/761/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej gminy
na 2023 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Pudło — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziewa — członek,
- 3) Aneta Brzezińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr LIX/761/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej gminy na 2023 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający na podstawie przedłożonej uchwały Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr LIX/761/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej gminy na 2023 rok ustalił, co następuje:

W uchwale budżetowej na 2023 r. określono następujące wielkości budżetowe:

- dochody budżetu w kwocie 216.750.643,59 zł, z tego dochody bieżące w kwocie 193.852.081,88 zł i dochody majątkowe w kwocie 22.898.561,71 zł,
- wydatki budżetu w kwocie 279.335.946,38 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 193.694.273,47 zł i wydatki majątkowe w kwocie 85.641.672,91 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 62.585.302,79 zł,
- przychody budżetu w kwocie 73.403.422,79 zł, które pochodzą z kredytów i pożyczek 45.000.000 zł, wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. (27.896.572,79 zł) oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. (506.850 zł),
- rozchody budżetu w kwocie 10.818.120,00 zł z tytułu spłaty kredytów i pożyczek.

Deficyt budżetu w kwocie 62.585.302,79 zł postanowiono sfinansować przychodami z tytułu zaciąganych przez Gminę kredytów i pożyczek (34.181.880 zł), wolnych środków (27.896.572,79 zł) oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (506.850 zł).

Skład Orzekający zwraca jednocześnie uwagę, że z uchwały Rady Miejskiej w Katach Wrocławskich LIX/762/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2023–2041 (WPF) wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2023 rok spowoduje zwiększenie kwoty długu Gminy na koniec 2023 r., w porównaniu do przewidywanego wykonania na koniec 2022 r., o 34.181.880 zł (z kwoty 80.596.320 zł do kwoty 114.778.200 zł). W latach 2024–2025 prognozuje się dalsze zaciąganie przychodów zwrotnych (pożyczek i kredytów) na finansowanie deficytów, co w konsekwencji spowoduje dalszy wzrost długu (do poziomu 150.118.400 zł w 2025 r.).

Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, w 2023 r. wyniesie 63,89%, w 2024 r. — 77,78%, a w 2025 r. — 77,58%.

Zgodnie z uchwałą w sprawie WPF planowana w 2023 r. relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p., przy uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, stanowi 10,17% planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia, wynoszącym 24,43%. W kolejnych latach wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., przy czym należy zauważyć, iż istnieje wysokie ryzyko niezachowania tej relacji w latach 2029–2041.

W okresie 2023–2025 planuje się finansowanie deficytów budżetowych przychodami zwrotnymi co spowoduje, że w latach 2029–2035 relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. (odpowiednio: 4,24%, 4,54%, 4,82%, 4,87%, 4,96%, 5,2% i 5,03%) będzie kształtować się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia Gminy (4,34%, 4,71%, 4,84%, 4,95%, 5,08%, 5,22% i 5,32%). Prognozowanie przedmiotowych wskaźników na tak zbliżonym poziomie (różnice odpowiednio: 0,1 punktu procentowego.; 0,11 punktu procentowego; 0,02 punktu procentowego.; 0,08 punktu procentowego.; 0,12 punktu procentowego; 0,02 punktu procentowego i 0,29 punktu procentowego) zwiększa ryzyko niezachowania relacji z art. 243 u.f.p. we wskazanym okresie. W pozostałym okresie również wskaźniki spłaty kształtują się na bardzo zbliżonym poziomie. Przy tak znikomych różnicach nawet niewielkie odchylenia od przyjętych wartości dochodów i wydatków budżetu przedstawionych w WPF, mogą spowodować naruszenie relacji, o której mowa w art 243 u.f.p.

Należy zauważyć, iż w wyniku wprowadzonych zmian w budżecie Gminy Kąty Wrocławskie na 2023 rok, dokonanych na sesji dnia 26 stycznia 2023 r., polegających na zwiększeniu deficytu budżetu o 105.509,40 zł, pogorszono parametry wpływające na poziom wskaźnika z art. 243 u.f.p., co skutkuje obniżeniem dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań w latach 2024–2030.

Wykazany w uchwale w sprawie WPF indywidualny wskaźnik zadłużenia Gminy został obliczony w oparciu o prognozowane, optymistyczne wielkości dochodów i wydatków, podczas gdy w przyszłych latach będą wyliczane na podstawie wielkości wynikających ze sprawozdań budżetowych, czyli w oparciu o faktycznie wykonane wielkości. Oznacza to, że rzeczywiste możliwości w zakresie spłaty zobowiązań dłużnych mogą być inne, a więc także niższe niż obecnie prognozowane. Taka konstrukcja budżetu, gdzie nie planuje się bieżącej nadwyżki budżetu na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych, lecz na ich spłatę zaciągane są kredyty, pożyczki, emitowane obligacje komunalne oraz uchwalanie budżetu z deficytem, sfinansowanym przychodami zwrotnymi może uniemożliwić realizację ustawowych zadań nałożonych na gminę.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że możliwość spłaty długu w latach objętych prognozą, przy zachowaniu zasad określonych w art. 243 u.f.p., zależy od realizacji prognozowanych dochodów i wydatków (w tym wydatków bieżących), oraz uzyskania przewidywanych nadwyżek operacyjnych (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi), które wpływają na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika obciążenia budżetu spłatą długu. Powyższe wymaga od organów Gminy ciągłego monitorowania wielkości kształtujących dopuszczalny poziom spłaty zadłużenia oraz podejmowania działań zmierzających do jego zachowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji uchwały. Jednocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą wyłączną odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za realność planowanych dochodów oraz celowość i realność ponoszonych wydatków budżetu.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Pudło